

# Kuntien yhteinen kannanotto Eloisan esitykseen vammaisten työ- ja päivätoiminnan yksiköiden lakkauttamisesta

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan 6.11.2025 julkaiseman tiedotteen ”Muutoksia Eloisan vammaisten päivä- ja työtoimintaan” mukaan Etelä-Savossa esitetään viiden toimintayksikön sulkemista ja toiminnan laajaa keskittämistä. Allekirjoittaneet kunnat toteavat, että esitys kohdistuu kohtuuttomasti vammaisiin henkilöihin ja heikentää heidän mahdollisuuksiaan inhimilliseen, turvalliseen ja sisältörikkaaseen arkeen. Kuntien näkemyksen mukaan esitys tulee hylätä tai palauttaa perusteelliseen uuteen valmisteluun, koska:

## 1. Säästötoimet kohdistuvat epäoikeudenmukaisesti heikoimmassa asemassa oleviin

Eloisa tavoittelee vuodelle 2026 noin 25 miljoonan euron säästöjä, jotka kohdistuvat myös vammaispalveluihin. Muutokset vaikuttaisivat noin 40 erityistä tukea tarvitsevaan henkilöön, yhteensä 99 asiakkaaseen ja 14 työntekijään. Vammaispalvelujen kustannukset ovat hyvin pieni osa Eloisan yli 900 miljoonan euron kokonaisbudjetista.

## 2. Vammaispalvelulain yläikärajan tulkinta on puutteellinen

Yli 65-vuotiailla ei ole subjektiivista oikeutta päivätoimintaan, mutta laki ei estä palvelun järjestämistä. Ikääntyneitä palvelun käyttäjiä on kuitenkin vain muutamia kymmeniä, joten muutoksia ei voi perustella ihmisten määrällä. YK:n vammaissopimus takaa oikeuden inhimilliseen ja aktiiviseen arkeen.

## 3. Toiminnan keskittäminen tarkoituksenmukainen ratkaisu

Mikäli asiakkaat ohjataan kaupunkeihin tai keskitettyihin yksiköihin, matkat pitenevät, arjen rytmi rikkoutuu ja fyysinen aktiivisuus vähenee. Päivä- ja työtoiminta tarjoaa monelle itsenäisesti asuvalle asiakkaalle aktiviteetteja, aterian ja arjenhallinnan tukea. Tuen poistuminen lisää kotihoidon tarvetta.

## 4. Päätöksenteon aikataulu ei mahdollista aitoa kuulemistä

Talousarviokäsittelyyn sidottu aikataulu estää asiakkaiden, omaisten, kuntien ja järjestöjen tosiasiallisen vaikuttamisen. Vaikutusten arviointi on tehtävä ennen päätöksentekoa.

## Yhteenveto

Eloisan esitys perustuu vaikutusarvioihin, jotka eivät ole olleet yleisesti käytettävissä tai saatavilla. Nyt esitetyt muutokset vammaisten päivä- ja työtoiminnassa kohdistuvat epäsuhteisesti kaikkein haavoittuvimpiin asukkaisiin, ei tuo todellisia säästöjä, lisää kuljetus- ja henkilöstökustannuksia ja heikentää alueellista yhdenvertaisuutta. Kunnat vaativat esityksen hylkäämistä tai palauttamista valmisteluun.

**Kannanoton allekirjoittajat**

| <b>Kunta/kaupunki</b> | <b>Allekirjoittaja</b> | <b>Tehtävänimike</b> |
|-----------------------|------------------------|----------------------|
| Enonkosken kunta      | Minna Laurio           | kunnanjohtaja        |
| Hirvensalmen kunta    | Vesa Ellonen           | kunnanjohtaja        |
| Juvan kunta           | Mervi Simoska          | kunnanjohtaja        |
| Kangasniemen kunta    | Kimmo Kainulainen      | kunnanjohtaja        |
| Mikkelin kaupunki     | Janne Kinnunen         | kaupunginjohtaja     |
| Mäntyharjun kunta     | Juho Järvenpää         | kunnanjohtaja        |
| Pieksämäen kaupunki   | Emilia Savolainen      | kaupunginjohtaja     |
| Puumalan kunta        | Niina Kuuva            | kunnanjohtaja        |
| Rantasalmen kunta     | Rainer Leskinen        | kunnanjohtaja        |
| Savonlinnan kaupunki  | Markus Hämäläinen      | vs. kaupunginjohtaja |
| Sulkavan kunta        | Sakari Varala          | kunnanjohtaja        |